

**«Մանկաբուժություն» մասնագիտությամբ
հետազոտողի որակավորման քննության
ՀԱՐՑԱՇԱՐ**

1. Պտղի աճն ու զարգացումը: Պտղի հիվանդության ներարգանդային ախտորոշում
2. Բարձր ռիսկի խմբի նորածին (բազմապտուղ հղիություններ, ներարգանդային աճի դանդաղում, գերհասուն հղիություն)
3. Հասուն, անհաս նորածին
4. Նորածնային շրջանում նյարդային համակարգի հիվանդություններ (ներգանգային արյունազեղումներ, մենինգիտ, պերիֆերիկ նյարդերի վնասվածք, հիպօքսիկ-իշեմիկ էնցեֆալոպաթիա)
5. Նորածնային շրջանի անեմիայի տեսակներ
6. Նորածնային շրջանում շնչական խանգարումներ
7. Նորածինների փսխման համախտանիշ
8. Նորածին ներհեմոռագիկ համախտանիշ
9. Նորածնի օմֆալիտ, կոնյուկտիվիտ; Նորածնային սեպսիս
10. Նորածնի հիպոգլիկեմիա
11. Նորածնի հեմոլիտիկ հիվանդություն
12. Նորածինների դեղնուկներ և հիպերբիլիռոբինեմիա
13. Պերինատալ շրջանի սպեցիֆիկ ինֆեկցիաներ. Ցիտոմեգալովիրուս, տոքսոպլազմոզ, լիստերիոզ
14. ՄԻԱՎ վարակ. Փոխանցումը մորից պտղին
15. Առողջ երեխաների աճի և զարգացման վերահսկողության կազմակերպումը առաջնային օղակում: Սկրինինգների կատարում
16. Ֆիզիկական աճի գնահատման եղանակներ, ցենտիլային կորագծեր: Աճի խանգարումներ
17. Երեխաների սնուցումը և սնվելակարգը վաղ մանկական հասակում կրճքով սնուցման վերաբերյալ խորհրդատվություն
18. Հավելյալ և լրացուցիչ սնուցում
19. Ընդհանուր օգտագործման և բուժական կաթնախառնուրդներ
20. Անբավարար փարթամություն
21. Մնվելակարգը վաղ, դպրոցահասակ և դեռահաս հասակներում
22. Դեռահասային բժշկություն. դեռահասների ֆիզիկական, սեռական և հոգեբանական զարգացման հիմունքներ
23. Դպրոցահասակ եւ դեռահասային տարիքի տարածված առողջական խնդիրները: Հասկացություն դեռահասներին բարյացակամ ծառայությունների մասին
24. Զարգացման և վարքագծային մանկաբուժության հիմունքները: Նորածնային սկրինինգներ: Երեխայի զարգացման գնահատումը ըստ Այերտոնի
25. Երեխաների զարգացման խանգարումներ: Վերականգնողաբանության հիմունքները: Մանկական հաշմանդամություն
26. Կանխարգելիչ պատվաստումներ, ցուցումները և հակացուցումները, պատվաստումների ազգային օրացույց
27. Բերանի խոռոչի հիվանդություններ: Հիգիենա, ատամների խնամք

28. Վիտամին-D դեֆիցիտային ռախիտ
29. Երկաթ- դեֆիցիտային անեմիա
30. Մանկական հիվանդությունների ինտեգրացված վարման (ՄՀԻՎ) ծրագրի սկզբունքները /հազի և դժվարացած շնչառության դասակարգում/
31. Մանկական հիվանդությունների ինտեգրացված վարման (ՄՀԻՎ) ծրագրի սկզբունքները /դիարեա/
32. Պարզ ֆեբրիլ ցնցումներ
33. Մանկան հանկարծամահության համախտանիշ
34. Ատոպիկ դերմատիտ
35. Ալերգիկ ռինիտ
36. Բրոնխիալ ասթմա
37. Անաֆիլաքսիա, շտապ միջոցառումները և հետագա վարումը
38. Շնչառական համակարգի անատոմիաֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները մանկական հասակում:
39. Շնչառական համակարգի ախտահարման սեմիոտիկան մանկական հասակում: Լաբորոտոր և գործիքային հետազոտություններ
40. Թոքերի արտաքին շնչառական ֆունկցիայի հետազոտում
41. Մուր շնչառական վարակներ՝ համաճարակաբանություն, պատճառագիտություն
42. ՄՇՎ հիմնական հարուցիչների առանձնահատկությունները՝ գրիպի վիրուս, պարազրիպ, ադենովիրուս, ռինովիրուս, ՌՄՎ, մետապնևմովիրուս:
43. Մուր և ձգձգվող ռինոսինուսիտ
44. Տոնզիլոֆարինգիտներ: Ստրեպտոկոկային տոնզիլոֆարինգիտ, տարբերակիչ ախտորոշում
45. Մուր միջին օտիտ
46. Մուր լարինգոտրախեիտ
47. Մուր բրոնխիտ. Բրոնխիոլիտ՝ էթիոլոգիան, պաթոգենեզը, կլինիկան, բուժումը: Օբլիտերացնող բրոնխիոլիտ
48. Մուր և կրկնվող բրոնխոբաստրուկտիվ համախտանիշը մանկական հասակում: Տարբերակիչ ախտորոշումը, ընթացքը, բուժումը և ելքը
49. Տանը զարգացած և հիվանդանոցային թոքաբորբ
50. Բրոնխների և թոքերի հիվանդությունների բարդություններ, թոքերի արսցես, պլևրիտներ, ատելեկտազ, էմֆիզեմա
51. Շնչուղիների և թոքերի անոմալիաներ, դասակարգում
52. Թոքերի տարածված ժառանգական և բնածին հիվանդություններ
53. Առաջնային թարթչային դիսկինեզիա: Գուդպասչերի համախտանիշ: Թոքերի հեմոսիդերոզ: Աերսի համախտանիշ
54. Մուկովիսցիդոզ
55. Միզային համակարգի առանձնահատկությունները երեխաների մոտ Միզային համակարգի հիվանդությունների ախտորոշում
56. Միզային համակարգի զարգացման անոմալիաներ
57. Միզային համակարգի օրգանների հետազոտման մեթոդներ
58. Միզային համակարգի ինֆեկցիա: Պիելոնեֆրիտ
59. Մուր երիկամային անբավարարություն
60. Խրոնիկ երիկամային անբավարարություն

61. Հենոլիտիկ-ուռեմիկ համախտանիշ
62. Ուրոլիթիազ և նեֆրոկալցինոզ
63. Առաջնային և երկրորդային գլոմերուլոնեֆրիտներ
64. Նեֆրոտիկ համախտանիշ: Նեֆրիտիկ համախտանիշ
65. Սուր հետստրեպտոկոկային գլոմերուլոնեֆրիտ
66. Զարկերակային հիպերտենզիա
67. Ամինաթթուների փոխանակության խանգարումներ, խանգարման հիմնական ախտանիշները, հիվանդությունները
68. Ածխաջրատների փոխանակության խանգարումներ, խանգարման հիմնական ախտանիշները, հիվանդությունները /գլիկոզենոզներ/
69. Ճարպերի փոխանակության խանգարումներ, հիմնական ախտանիշները, հիվանդությունները
70. Մարսողական համակարգի անատոմիական և ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները երեխաների շրջանում:
71. Մարսողական համակարգի օրգանների զարգացման որոշ արատները՝ կերակրափողի ատրեզիա, պիլորոստենոզ, բարակ աղու դուպլիկատուրա, Լեդի համախտանիշ, բիլիարատրեզիա
72. Գաստրոէզոֆագեալ ռեֆլյուքս և գաստրոէզոֆագեալ ռեֆլյուքսային հիվանդությունը
73. Երեխաների սուր գաստրոէնտերիտները
74. Ստամոքսի 12 մատնյա աղու հիվանդությունները երեխաների շրջանում, էթիոլոգիա, Սիդնեյան դասակարգում: *Helicobacter pylori* համակցված գաստրոդուոդենալ հիվանդությունը՝ գաստրիտ, դուոդենիտ, խոցային հիվանդություն
75. Երեխաների աղիների բորբոքական հիվանդություն. Խոցային կոլիտ, Կրոնի հիվանդություն, Չդասակարգված կոլիտ:
76. Մարսողական համակարգի ֆունկցիոնալ հիվանդությունները, բնորոշում, տեսակները, դասակարգում
77. Փորկապությունը երեխաների շրջանում, բնորոշում, դասակարգում: Ֆունկցիոնալ և օրգանակ փորկապություն, պատճառները, ախտորոշման սկզբունքները, տարբերակիչ ախտորոշումը, վարման սկզբունքները:
78. Ենթաստամոքսային գեղձի հիվանդություններ (սուր, ռեցիդիվող, քրոնիկ պանկրեատիտ): Մուկովիսցիդոզի գաստրոինտեստինալ արտահայտությունները
79. Բիլիար համակարգի հիվանդություններ (ոչ կալկուլյոզ/կալկուլյոզ խոլեցիստիտ)
80. Խրոնիկ հեպատիտները, բնորոշումը, դասակարգումը: Հիմնական կլինիկական, ֆունկցիոնալ համախտանիշները
81. Լյարդի աուտոիմուն հիվանդությունները երեխաներ շրջանում, /աուտոիմուն հեպատիտ, աուտոիմուն սկլերոզացնող խոլանգիտ/
82. Լյարդի ցիրոզը: Պորտալ հիպետենզիա
83. Լյարդի սուր և խրոնիկական բավարարություն
84. Մալաբսորբցիայի համախտանիշը երեխաների շրջանում
85. Ցելիակիա
86. Յուվենիլ իդիոպաթիկ արթրիտ

87. Յուվենիլ դերմատոմիոզիտ
88. Համակարգային կարմիր գայլախտ
89. Սկլերոդերմիա
90. Բեխտերի հիվանդություն
91. Սուր ունատիկ տենդ
92. Հետին ֆեկցիոն արթրիտ
93. Համակարգային վասկուլիտներ
94. Կավասակի իհիվանդություն
95. Պարբերական հիվանդությունը երեխաների մոտ
96. Դաունի համախտանիշ
97. Մարֆանի համախտանիշ
98. Թյորների համախտանիշ
99. Վիլիամսի համախտանիշ
100. Կարմրուկ
101. Կարմրախտ
102. Ջրծաղիկ և Herpes Zoster վարակ
103. Էպիդեմիկ պարօտիտ
104. Ինֆեկցիոն մոնոնուկլեոզ
105. Վիրուսային հեպատիտներ (A) (B) (C)
106. Կապույտ հազ
107. Վիրուսային և բակտերիալ մենինգիտներ
108. Լիմֆադենոպաթիաները
109. Տենդ: Անհայտ ծագման տենդ
110. Սեպսիս, սեպտիկշոկ
111. Սրտի անատոմիո-ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները երեխաների մոտ
112. Պտղի արյան շրջանառություն
113. Ինֆեկցիոն էնդոկարդիտ
114. Կարդիոմիոպաթիաներ - դիլատացիոն, հիպերտրոֆիկ, ռեստրիկտիվ
115. Միոկարդիտ
116. Պերիկարդիտներ
117. Սրտային անբավարարությունը վաղ մանկական տարիքում
118. Սրտի բնածին արատներ (ՄԲԱ). Առանց ցիանոզի կամ գունատ տիպի ՄԲԱ շունտային և ճնշումով գերբեռնվածությամբ
119. Ցիանոզով ՄԲԱ-ներ (առավել տարածված)
120. Գիրությունը երեխաների մոտ
121. Հիպոթիրեոզ
122. Շաքարային դիաբետ երեխաների մոտ

Գրականության ցանկ

1. Մանկաբուժություն. Ուսումնական ձեռնարկ ընդհանուր բժշկության ֆակուլտետի ուսանողների համար, Երևան, 2010, 498 էջ
2. Шабалов Н.П. Детские болезни в 2-х томах. 6-е издание., 2016
3. Неонатология в 2-х томах Шабалов Н.П., 2006
4. Nelson. Textbook of Pediatrics., 20th edition, 2016
5. Нельсон, Педиатрия в томах 1-5, 2009г.
6. Лойман Э., Цыгин А., Саркисян А. Детская нефрология, 2010
7. Managing Newborn Problems: A guide for doctors, nurses, and midwives; Department of Reproductive Health and Research, World Health Organization, Geneva; World Health Organization 2003

Նեոնատոլոգիա

1. Նորածնային շրջանի թոքաբորբեր: Էթիոլոգիա: Կլինիկա: Ախտորոշում
2. Վաղսկսվող սեպսիս (ներարգանդային, ինտրանատալսեպսիս: Էթիոլոգիա: Կլինիկա: Բուժում:
3. Շնչառական խանգարումների համախտանիշ: Կանխարգելում: Կլինիկա: Բուժում:
4. Կայուն թոքային գերճնշում: Էթիոլոգիա: Արյան շրջանառությունը պտղինոս:
5. Բրոնխաթոքային դիսպլազիա: Էթիոլոգիա: Կլինիկա: Բուժում: Կորտիկոստերոիդների նշանակման ցուցումները
6. Նորածնի անցողիկ հաճախաշնչություն: Կլինիկա: Բուժում:
7. Նորածինների ստամոքսաղիքային ուղու զարգացման արատներ:
8. Նորածինների մոտ CPAP –ի կիրառման ցուցումներն ու հակացուցումները:
9. Թոքերի մեխանիկական օդափոխության ցուցումները: Նրա ձեւերը նեոնատոլոգիայում
10. Նորածնի հեմոռագիկ հիվանդություն: Վիտամին K-ի նշանակությունը:
11. Օդի արտահոսքի համախտանիշ: Պն և մոթորաքս: Իստերստիցիալ թոքային էնֆիզեմիա:
12. Նեկրոտիզացնող էստերոկոլիտ: Էթիոլոգիա: Բուժում:
13. Հիպոգլիկեմիա: Կլինիկա: Բուժում
14. Ծննդաբերական վնասվածքներ: Դասակարգում:
15. Պոլիցիտեմիա: Կլինիկա: Բուժում:
16. Ուշ սկսվող սեպսիս: Էթիոլոգիա: Կլինիկա: Բուժում:
17. Անհաս նորածնի մոտ բաց զարկերակային ծորանի առկայությունը:
18. Նորածնի հեմոլիտիկ հիվանդություն:
19. Նորածինների դասակարգումը ըստ գեստացիոն տարիքի և ըստ մարմնի զանգվածի: Նորածնի գեստացիոն տարիքի գնահատումը:
20. Շաքարային դիաբետոսով մորից ծնված նորածին: Վարման առանձնահատկությունները:
21. Նորածինների վերակենդանացման ալգորիթմ:
22. Դեղնուկներ: Տարբերակիչ ախտորոշում:
23. Ասֆիքսիա: Սիրտշնչառական (կարդիոռեսպիրատոր) ընկճվածություն (դեպրեսիա) ծնվելիս:
24. Մինիմալ էստերալ սնուցում:
25. Պարէնտերալ սնուցման սկսման ցուցումներ: Պարէնտերալ սնուցման բարդություններ:

26. Նորածինների ներարգանդային աճի և զարգացման դանդաղում: Դասակարգում: Վարում:
27. Նորածինների քրոմոսոմային համախտանիշներ՝Դաունի, Էդվարսի և Պատաուի համախտանիշներ:
28. Ներգանգային արյունազեղումներ: Նեյրոստնոգրաֆիայի դերը նեոնատոլոգիայում:
29. Ծնարանի պատրաստումը ծննդաբերությանը: Նորածնի վերակենդանացման համար անհրաժեշտ միջոցներ և սարքավորումներ:
30. Հիպոթերմիա: Բուժում:
31. Սուր ֆակտանտի ներմուծումը: Ցուցումներ: Կատարման եղանակներ:
32. Անուղղակի հիպերբիլիռուբինեմիայի բուժում: Ֆոտոթերապիայի իրականացման տեխնիկան: Լամպերի ձեւերը:
33. Նորածինների մոտ պորտային երակի կատետերիզացիայի տեխնիկան:
34. Մազիստրալ անոթների տրանսպոզիցիա:
35. Նորածինների հակաբակտերիալ թերապիայի կանոնները եւ եղանակները
36. Նորածինների մոտ էստերալ սնուցման սկսման ցուցումները, Անհաս եւ հասուն նորածինների կալորիաների պահանջը:
37. Նորածնի ջերմությունն ապահովող սարքավորումներ: Ինկուբատորի և ջերմության հաղորդիչով վերակենդանացման սեղանիկների ռեժիմներն ու վերահսկման մեթոդները:
38. Անհասության ապնոէ: Բուժում:
39. Անհասության անեմիա: Պատճառներ: Բուժում:

Գրականության ցանկ

1. Մանկաբուժություն. Ուսումնական ձեռնարկ ընդհանուր բժշկության ֆակուլտետի ուսանողների համար, Երևան, 2010, 498 էջ
2. Шабалов Н.П. Детские болезни в 2-х томах.6-е издание., 2016
3. Неонатология в 2-х томах Шабалов Н.П., 2006
4. Nelson. Textbook of Pediatrics., 20th edition, 2016
5. Нельсон, Педиатрия в томах 1-5, 2009г.
6. Лойман Э., Цыгин А., Саркисян А. Детская нефрология, 2010
7. Managing Newborn Problems: A guide for doctors, nurses, and midwives; Department of Reproductive Health and Research, World Health Organization, Geneva; World Health Organization 2003